

ALTER EMESE

B.

Kompromisszum

Nem tudom, hányan lehettek ugyanígy középiskolában – tudom, hogy nem mindenki, de az ember szereti azt hinni, hogyha a megküzdésen nem is, az élményein osztozik valakivel, akire titkos szövetségeseként tekinthet, így azt gondolom, páran igen. Sokszor attól szomorú az egész, hogy egyszerű, klisés: egy tinilány esténcént az erkélyen sír, alatta tíz emelet, benne rengő magány. Máskor, mert a legszomorúbb tinik sem bölcsebbek a többinél, a saját tragédiájukat teszik nevetségessé: búcsúlevelek a padon, mindenhol díszpapír és borítékok, elnagyolt mozdulatokkal rajzolt dühös betűk – ez félreértelmezett önróniával utólag vicces is lehet. Van benne szép is, igazolás: a meleg szocmunkás a gyermekjólétnél, a kezén látni, hogy zenész, rákeresel, szaxofon. Tévedés megpróbálni utánozni azt, aki boldognak tűnik, a korai valóságshow-k szereplőit, akikről a lakótelepen nem tudni, hogy nem szeretetből nézik őket, hanem mert nevetségesek. A ruhákkal nem a giccs a baj, ahhoz még a vidéki elit gyerekeinek szeme is avatatlan, hogy kifogásuk legyen ellene, azt viszont meglátják, hogy olcsó. Kínais. Utánzat. A szereptévesztést is kiszúrják, hogy aki az iskolában túsarkúban lázad, az hétvégezte közönséges utcagyerek, annyi esze sincs, hogy bornyitót lopjon a La Fiestához, egy túltöltött üveg a dugó benyomásakor a fehér szövetkabátra robban – az egyetlen drága ruha, karácsonyra kér ilyesmit az ember. Egy patinás gimnázium csupa titok, de ezt csak a legszomorúbbak tudják – ők rejtkehelyeket keresnek, cigizni járnak az alagsorba, az udvar réseibe. Jeleneteket rendeznek, egyes dolgozat vagy felelés, és már csapódik is mögöttük az ajtó, a portás, ha nem is érti az ilyesmit, örül a társaságnak,

hogy valaki emberszámba veszi, és ott ül vele a kétszer kétméteres savanyú izzadságszagban. Leginkább filmekről szeret mesélni, sok filmet néz, éjszakánként a rádiónál biztonsági őr, nem egy bölcsész, de ízlése az van, egy idő után meg lehet jósolni, melyik film tetszik neki. Máskor viszont a becsapódó ajtó után kontraszt kell. Csönd. Ilyenkor a folyosó bejárható, a hatvanas évekbeli tablókön mosolygó lányok megöregedtek, van, aki népszerű maradt, más stréberből lett főorvos, a többiek szülés után elhíztak, és lassan a háttérbe húzódtak, hogy maradjon hely a fojtogató házasságukban. Néhány tabló szomorú, egy-egy kép gyászkeretes. Kiss B. a kilencvenhatban végzett évfolyamba járt, könnyű észrevenni, látszik, hogy a kép nem a tablófotózáson készült, meg persze ott a gyászkeret. És a név. B. titok és szövetséges. Olyan emlék, amihez tapintattal nyúlunk, nem találgatjuk, hogy Balázs vagy Betti, hogy melyik volt az anyakönyvezett és az igazi neve. A statisztikák alapján nem elrugaskodott hipotézis azt feltételezni, hogy B. öngyilkos lett. Fájt neki. Az iskola még húsz évvel később is kemény terep, poroszos és érzéketlen. Vidéki elitgimnázium, a megyehatárig még híres is. De ez a tabló kegyetlen, Edit néni szerint kompromisszumos megoldás volt a kezdőbetű, hogy mégse hazudtolják meg teljesen. Szerintem áruulás. Bárcsak tudnám, hogyan hívjalak.